

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 88

van **TINNE ROMBOUTS**

datum: 17 december 2014

aan **ANNEMIE TURTELBOOM**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Afschakelplan - Energieverbruik - Vrijwillige afschakeling

Er dreigt elektriciteitsschaarste waardoor het afschakelplan in werking zou kunnen treden. Het afschakelplan moet een ongecontroleerde stroomuitval in heel het land vermijden. Daartoe werd het land opgedeeld in verschillende schijven. Deze zullen één voor één zonder elektriciteit worden gezet wanneer er te weinig elektriciteit is. Een gebied zal echter nooit langer dan drie uur zonder elektriciteit zitten en de afschakeling zal gebeuren tussen 17 uur en 20 uur. Als men goed in kaart brengt wie er bijdraagt aan het piekverbruik op een bepaald moment dan zou men kunnen vermijden dat het afschakelplan in werking treedt.

Men kan vrijwillige afschakeling stimuleren voor wie een noodstroomgenerator heeft. Dat kan door iemand te belonen die vrijwillig afschakelt. Vrijwillig afschakelen kan namelijk het piekverbruik doen dalen en andere mensen veel ellende besparen.

1. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik in Vlaanderen? Graag een overzicht per seizoen voor de periode 2004 tot op heden.
2. Tijdens welke uren ligt het verbruik van elektriciteit het hoogst in Vlaanderen? Graag een overzicht van het gemiddelde verbruik per uur (Kwh), opgesplitst per seizoen voor de periode 2009 tot op heden.
3. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik van de Vlaamse gezinnen?
4. Hoeveel bedraagt het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een gemiddeld Vlaams gezin (bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen)?
5. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik van de landbouw- of veeteeltsector?
6. Hoeveel bedraagt het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een gemiddeld:
 - a) varkensbedrijf;
 - b) pluimveebedrijf;
 - c) melkveebedrijf?
7. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik van de tuinbouwsector?

8. Hoeveel bedraagt het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een gemiddeld:
 - a) glastuinbouwbedrijf;
 - b) sierteeltbedrijf (glas)?
9. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik van de ziekenhuizen en woonzorgcentra?
10. Hoeveel bedraagt het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een gemiddeld:
 - a) ziekenhuis;
 - b) woonzorgcentrum?
11. Hoeveel bedraagt het totale elektriciteitsverbruik van de Vlaamse industrie?
12. Hoeveel bedraagt het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een gemiddeld kmo-bedrijf en een groot bedrijf?
13. Zijn er in de bovenvermelde sectoren noodstroomgeneratoren aanwezig en kunnen deze voldoende elektriciteit leveren om piekverbruik te doen dalen?
 - a) Hoeveel procent van de "bedrijven" (per sector) uit bovenvermelde sectoren heeft een noodstroomgenerator ter beschikking?
 - b) Voor hoeveel Kwh zijn er noodstroomgeneratoren aanwezig? Graag opgesplitst naar de bovenvermelde sectoren.
14. Is iedereen die een noodstroomgenerator heeft theoretisch gezien in de mogelijkheid om preventief vrijwillig af te schakelen wanneer piekverbruik dreigt om zo het piekverbruik naar beneden te halen? Waarom wel, waarom niet?
15. Welke knelpunten zijn er in de praktijk vast te stellen om een volledige productie aan noodstroomgeneratoren in te zetten? Hoe kunnen deze knelpunten verholpen worden?
16. Wordt er nagedacht om het preventieve afschakelen voor iedereen toegankelijk te maken? Zo ja, hoe en welke plannen liggen enerzijds in Vlaanderen en anderzijds federaal hiervoor op tafel?

ANNEMIE TURTELBOOM

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 88 van 17 december 2014

van **TINNE ROMBOUTS**

1. Het totale elektriciteitsverbruik in Vlaanderen bedroeg in 2013 54,4 TWh. De Vlaamse energie-administratie beschikt niet over een overzicht per seizoen voor de periode 2004 tot op heden.
2. Het elektriciteitsverbruik in Vlaanderen ligt het hoogst tussen 17u en 20u. Tijdens de piek van een werkdag in de winter, ligt het verbruik typisch 50-60% hoger dan in de laagste daluren in het midden van de nacht. In de zomer is de avondpiek veel beperkter en ligt deze maar 35-40% hoger dan het laagste verbruiksniveau. Het verbruik is het hoogst in het eerste en vierde kwartaal. In het tweede en derde kwartaal is het verbruik een kwart tot een vijfde lager.
3. Het totale elektriciteitsverbruik van de Vlaamse gezinnen bedroeg in 2013 11,5 TWh.
4. Een doorsnee gezin verbruikt ongeveer 3.500 kWh.
5. Het totale elektriciteitsverbruik van de landbouwsector bedroeg in 2013 0,9 TWh en van de veeteeltsector 0,3 TWh.
6. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld varkensbedrijf bedraagt 47 MWh/jaar. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld pluimveebedrijf bedraagt 55 MWh/jaar. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld melkveebedrijf bedraagt 26 MWh/jaar.
7. Het totale elektriciteitsverbruik van de tuinbouwsector bedroeg in 2013 0,5 TWh.
8. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld glastuinbouwbedrijf (groenten onder glas) bedraagt 454 MWh/jaar. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld sierteeltbedrijf (onder glas) bedraagt 303 MWh/jaar.
9. Het totale elektriciteitsverbruik van de ziekenhuizen en woonzorgcentra bedroeg in 2013 0,7 TWh.
10. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld ziekenhuis bedraagt 1965 MWh/jaar. Het gemiddeld elektriciteitsverbruik van een gemiddeld woonzorgcentrum (rusthuis) bedraagt 327 MWh/jaar.
11. Het totale elektriciteitsverbruik van de Vlaamse industrie bedroeg in 2013 27,2 TWh.
12. Het elektriciteitsverbruik van KMO-bedrijven ligt sterk uiteen. Het gemiddeld verbruik van 512 KMO-bedrijven, gemonitord door het Agentschap Ondernemen, bedraagt 653 MWh/jaar. Het gemiddeld verbruik van een gemiddeld groot bedrijf, gedefinieerd als deelnemer aan de Benchmarking Convenant, bedraagt 78.488 MWh/jaar.
13. De Vlaamse energieadministratie beschikt niet over deze informatie.

14. Theoretisch kan de schakelaar aan het aansluitingspunt van de site worden afgezet, waardoor de noodstroomgenerator start en overneemt. Dit heeft als nadeel dat er even geen elektriciteit is, het verbruik beperkt is tot de noodverbruikers en beperkt is in tijd (enkele uren tot maximum enkele dagen). Duurdere en grotere installaties kunnen deze nadelen beperken of voorkomen, maar deze duurdere systemen zijn uitzonderlijk.

Het is theoretisch mogelijk om enkel de essentiële processen verder te zetten op een site, maar toch is het niet aan te raden om preventief af te schakelen, er moet immers rekening worden gehouden met:

- het feit dat noodstroomaggregaten enkel bedoeld zijn voor de stroomvoorziening van kritische afnamepunten op de site, m.a.w. de punten die actief moeten blijven als de stroom effectief uitvalt; de programma's die nu worden geïmplementeerd, bijvoorbeeld door het Facilitair Bedrijf (vb. luchtverversing debiet halveren na 16h30 in VAC Leuven - test), focussen meer op de reductie van afnames dan op de volledige stopzetting;
- het re-activatie proces:
 - Er wordt geschakeld met vermogens wat moet gebeuren door een bevoegd persoon; in de praktijk betreft dit een BA4 of BA5-gecertificeerde die van zijn werkgever hiertoe toestemming heeft gekregen, of een externe partij (aannemer) die zowel moet langskomen om het vermogen af te schakelen als het weer op te schakelen;
 - Niet alle installaties starten automatisch opnieuw op na een stroomuitval:
 - Dit kan betekenen dat iemand de installaties moeten controleren voor heropstart;
 - Bij reactivatie treden wel eens problemen op.

15. Noodaggregaten zijn ontworpen, gebouwd en vergund voor tijdelijke (nood-) levering. In de meeste gevallen is werken parallel op het net niet mogelijk. Het is dan ofwel het net ofwel het noodaggregaat, de twee samen vereist extra systemen.

Productie vervangen door noodstroom generatoren is geen degelijk alternatief:

- Het elektrisch bord moet worden aangepast om een noodstroom generator aan te kunnen sluiten. Er moet bepaald worden welke afnames in het gebouw wel of geen noodstroom nodig is. Dit is een selectief proces waarbij heel kritisch gekeken moet worden naar behoeften en bepaald moet worden welke periode overbrugd moet worden. Dit is een financiële meerkost.
- Daarbij komt ook het milieu- en organisatieaspect: noodgeneratoren zijn bijna steeds dieselgeneratoren met een zekere milieu-impact. Bovendien is het extra milieubelastend omdat een noodstroomgenerator geen even hoog rendement heeft als een centrale.

16. Het afschakelplan is sinds 3 december 2014 via kaartmateriaal te raadplegen op de website van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O, Middenstand en Energie. Aanvullend kan sinds september 2014 via de website van de distributienetbeheerders per straat worden nagegaan of men al dan niet geïmpacteerd wordt door het afschakelplan, en zo ja door welke schijf. Op de sensibiliseringswebsite www.offon.be is een link beschikbaar naar deze informatie.

Gezinnen of bedrijven kunnen zich steeds afschakelen, maar mits voldoende besparing door iedereen is deze optie wellicht niet nodig.

Het Vlaams Gewest heeft geen apart plan klaarliggen, maar heeft meegewerkt aan de sensibilisering door de federale overheid om een wildgroei van het aantal sensibiliseringskanalen van overheidswege te voorkomen.